

Høring av strategi for forvaltning av hjortevilt (hjorteviltstrategien)

Indre Østfold kommune stiller seg bak hovedlinjene i Hjorteviltstrategien, med et hovedmål om robuste bestander i en natur i endring. Strategien tar for seg temaer som er helt avgjørende for en bærekraftig forvaltning av hjorteviltet i fremtiden.

Det er viktig at det oppnås en politisk forankring av strategien på kommunalt nivå. Det er viktig at kommuneleddet kjenner til strategien og oppbyggingen, på grunn av den viktige rollen kommunen har i hjorteviltforvaltningen. Strategiutkastet er derfor behandlet i kommunestyret, og har følgende innspill til strategien:

- **Finansiering av økt kommunal rolle**

Dagens hjemler, ansvar og rollefordeling er plassert på mange ulike steder og lovverk, samt at det er store uklarheter for hva som egentlig gjelder. Strategien legger opp til en tydeligere rollefordeling i hjorteviltforvaltningen. Dette støtter Indre Østfold kommune.

Strategien legger videre opp til en økt kommunal rolle og ansvar, ved å skissere forvaltning over årsleveområder, som i praksis betyr mer samarbeid og samhandling mellom flere kommuner. Det er liten tvil om at dette er rett i et økologisk perspektiv, men dette er svært krevende i et økonomisk perspektiv. Landets kommuner er i hovedsak i en innsparingsprosess, hvor allerede små stillinger på viltforvaltning i de fleste kommuner gjør dagens pliktige arbeidsoppgaver krevende å gjennomføre. Ved økt ansvar og bredere rolle kreves det økte ressurser.

Indre Østfold kommune støtter strategiens forslag om økt ansvar og rolle til kommunene, da det lokale leddet er selve navet i forvaltningen, men det må komme økte bevilgninger til kommunene om dette skal være en realitet å oppnå. Strategien har nettopp dette som et fokusområde, men dette bør omhandles på et mer detaljert nivå i strategien og prioriteres svært høyt.

I dag er det mulig å benytte viltfondsmidler til slikt arbeid, men ikke til lønnsmidler til kommunen. Dagens viltfondsinntjening spises opp av fallvilthåndtering i de fleste kommuner, og det er derfor lite å hente på disse midlene. Det er krevende å få mer midler til viltforvaltning i et allerede trangt kommunalt budsjett.

Indre Østfold ønsker strategiens forslag om mer kommunalt ansvar velkomment, men vil tydeliggjøre at det er et stort behov for betydelig mer ressurser til kommunens arbeid med hjorteviltforvaltning.

- **Fallvilthåndtering**

Fallvilthåndtering er en viktig kommunal oppgave. Både for sikkerheten til bilister og andre, men ikke minst for viltets egen velferd. Indre Østfold kommune har om lag 500 fallvilthendelser årlig, som er flest i landet. Strategien omhandler de viktigste fokusområdene på temaet godt, med gode tiltak for å nå målene.

Fallvilthåndteringen er behovet for økte økonomiske ressurser stort. Strategien legger opp til å ta tak i dette, ved at det skal ses på andre finansieringsløsninger for fallvilthåndtering fra påkjørsler enn som er i dag. I dag er det kommunene selv som står for kostnadsdekkingen gjennom driftsbudsjettet, sammen med grunneierne gjennom fellingsavgifter på hjort og elg. Det er, slik også strategien skisserer, urimelig at kommunene skal belastes for utgiftene ved påkjørsler på vei og bane som eies av fylkeskommunen eller staten selv. Indre Østfold kommune er enige med strategiens beskrivelse om ansvar, ved at kommunene fortsatt bør ha det praktiske ansvaret, men at kostnadene må dekkes av enten bilistene og/eller vei- og baneiere. «Forurensere betaler»,

er et velkjent begrep. Dette vil kunne stimulere til flere tiltak for å redusere antall påkjørsler, som bidrar til å nå flere av de andre målene i strategien.

Det er ressurs- og kostnadskrevende med effektiv og dyrevelferdsmessig fallvilthåndtering. Fallvilthåndtering innebærer blant annet utrykninger, kontakt med folk i sårbare situasjoner samt ettersøk. Arbeidet er krevende, og det er derfor behov for relativt store ressurser for å sikre at kompetansenivået på de som utfører det er høyt.

Ved å finansiere fallviltarbeidet på en annen måte, gjennom veieier eller forsikringsselskap, vil kommunene i større grad kunne benytte midler på kompetanseheving, kurs, forelesninger og annet. Slik vil en kunne oppnå store gevinster for dyrevelferden, med kortere responstid og høyere oppklaringsgrad for ettersøk, samtidig som sikkerheten for andre deler av befolkningen er høy.

Ved økt kompetanse og effektivitet vil også kjøttressursen fra de påkjørte dyrene i større grad kunne sikres. Det vil også kunne gi store fordeler for vei-eier med økt kompetanse hos kommunen. Dette er kun mulig om dagens kostnader med fallviltarbeid fra påkjørsler finansieres av bilistene og/eller vei- og baneieier, og ikke fra kommunens driftsbudsjett eller fellingsavgifter.

Indre Østfold kommune ønsker at direktorat og departement løfter problemstillingen rundt finansiering av fallviltarbeid i enda større grad, både i strategien videre og i andre aktuelle sammenhenger.

- **Jaktseleksjon**

Indre Østfold kommune syntes strategien beskriver utfordringene og behovene for tilpassete regler og lovverk for jakt for å sikre oppnåelse av strategiens hovedmål. Regelverk i seg selv løser dog ikke skisserte utfordringer. Det er minst like viktig å arbeide holdningsskapende.

Indre Østfold kommune ser at kommunens rolle er viktig også her. Det er kommunene som sitter nærmest vald og jegerne lokalt, og derfor bør ha et ansvar for å arbeide både med oppfølging av retningslinjer og regler, men også med holdninger. Det er krevende å endre holdninger, slik at kommunens arbeid også her være ressurskrevende.

Dette må sees i sammenheng med de to overnevnte temaene, ved at økte ressurser til kommunene – ved enten økte overføringer til forvaltning eller reduserte kostnader til fallvilthåndtering – er helt sentralt for å kunne bidra tilstrekkelig inn i arbeidet rundt denne delen av strategien.

Indre Østfold kommune ønsker et større fokus på hvordan kommunen skal bidra til holdningsskapende arbeid, samt hvordan dette skal finansieres.